

FÖLDVÁRI ALADÁR KAUKÁZUSI NAPLÓJA

Közlő:
Bendefy László

Földvári prof. utolsó tanulmányi utjáról hevenyészett, inkább csak emlékeztető jellegű feljegyzéseket készített. Az alábbiakban ezt az utolsó írásos hagyatékot adjuk közre.

A közlésnél igyekeztünk ragaszkodni a betűhiv formához. Elvértve - a jobb érthetőség kedvéért - szükség volt azonban a szórórend megváltoztatására. A / /-ben közölt szavak a szöveghez tartozó elemek, melyeket a feljegyző értelemszerűen oda képzelt, és csak az idő rövidege miatt nem irt ki.

Az északi Nagy Kaukázus szerkezeti mozgása dél felé irányuló. /V. ö. a/ Pireneusok /mozgásával/. A főlánc metamorf kőzetei rátolódtak a liászra. Nincsenek nagy takarók, mint az Alpokban. A kéregrövidülés itt kevesebb, mint az Alpokban. Még különlegesség/nek számít/, hogy /a hegység kialakulásában/ nagy szerepük van a vertikális és horizontális rög-elmozdulásoknak. A Kaukázus - ugyyszólván - teljes geológiai korszakot tár fel.

Praekambrium

Legrégibb/ek a/ gneisz és csillámpala, amfibolit, kvarcit, márvány. Ezek para-, illetve vulkáni kőzetek nagyfokú metamorfózisából keletkeztek.

Alsó sorozat: gneisz, csillámpala, amfibolit, migmatit; ezek egyrészt idősebb regionális metamorfózist, másrészt fiatalabb, de erősebb kontakt metamorfózist szenvedtek /Askenazi szerint?/

A kristályospala sorozat 1500 m vastagon van feltárva; szélessége 30 km.

Paleozoikum: 35 km széles sorozat.

Kambri/um/, Ordovicium, Szilur, Devon, Alsókarbon metamorf, közép/ső/ karbon, Felsőkarbon; Perm nem metamorf. A régiek tengeri, a fiatalabbak kontinentális /képződémények/ és a variszkuszi epirogenézis választja szét /őket/.

A metamorf fillit-kvarcit sorozat márványaiból jöhet/nek/ elő az ópaleozói kőületek. A középső és felső karbon széntartalma,

Alsó perm: vörös molasz; 2-4 km vastag.

Felső perm: transzgresszív; 50-200 m /vastagságu/ homokkő, mészkő, agyagpala; tengeri.

Triász: ter/r/igén teljes sorozat, alpi jellegű.

Jura: legnagyobb felületi elterjedésű; diszkordánsan telepszik a rég/ebb/iekre.

alsó: tengeri Arietites, Phylloceras; de van/ak/ közép- és felsőliász szénképződmény/ek/ is.

a dogger: flisszerű márga. Vulkanogén kőzetek a liászban és a doggerben zónaszerűen /fordulnak elő/; van dácitos-andezites, diabázos és andezit zóna.

Malm: homokos-mészköves, és vulkanogén.

Kréta: alsókréta homokos-agyagos tengeri üledékek/

felső-" szemcsés mészkő, közbetelepült márga

Eocén: Foraminiferás rétegek, teljes sorozat, Globorotaliás márgák

Oligocén: flis, nummuliák, Majkop-sorozat/ban/ bitumenes márgák, olajnyomok,

de még a közép miocén is ilyen fáciesű; a felső rész/e/ már

miocén liparitokból áll, melyet dácit és andezit takar. Granodiorit mag!

alsó miocén, a parti kifejlődés nem érces.

A másik miocén fácies tengeri

Szarmata	{	felső
		középső
		alsó

Karka	{	
Karagan		
Tschokran		
Tarchan		horizont

Pliocén: szintjei /?/ tengeri/ek/; de Congeriás is van

Kujábnik	{	
Kimmer		
Pontusi		
Mäot/i/		horizont

Postpliocén: vulkánizmus; Kazbek, Elbrusz jégkorszak.